

ՀԱՅ-ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ
Իրավունքի և քաղաքականության ինստիտուտ
Քրեական իրավունքի և քրեական դատավարության իրավունքի ամբիոն

Ուղղություն «Իրավագիտություն»
Մագիստրոսական կրթական ծրագիր «Քրեական իրավունք և դատավարություն»
Մագիստրատուրայի ընդունելության քննության հարցաշար
2018-2019 ուսումնական տարի

Քրեական իրավունք (ընդհանուր մաս)

1. Քրեական օրենքի հասկացությունը, հատկանիշները և նշանակությունը:
2. Քրեական օրենքի գործողությունը տարածքում և ժամանակի ընթացքում:
3. Քրեական օրենքի մեկնաբանությունը: Անալոգիան ՀՀ քրեական իրավունքում:
4. Հանցագործության հատկանիշների տարբերակումը հանցակազմի հատկանիշներից:
5. Միալը քրեական իրավունքում և դրա նշանակությունը:
6. Հանցագործության նախապատրաստման և հանցափորձի համար քրեական պատասխանատվության հիմքերը և դրանց պատժելիությունը:
7. Անհրաժեշտ պաշտպանություն: Անհրաժեշտ պաշտպանության սահմանների անցում: Թվացյալ պաշտպանություն:
8. Հիմնավորված ռիսկ:
9. Հանցակիցների պատասխանատվության հիմքերը և սահմանները:
10. Քրեական պատժի հասկացությունը և նպատակները:
11. Պատիժը մեղմացնող և ծանրացնող հանգամանքները:
12. Դատվածության հասկացությունը:

Քրեական իրավունք (Հատուկ մաս)

1. Արտոնյալ սպանություն:
2. Առողջության դեմ ուղղված հանցագործությունների հասկացությունը և ընդհանուր բնութագիրը:

3. Բռնաբարություն՝ հասկացությունը, կազմը:
4. Մարդուն քաղաքացու սահմանադրական իրավունքների և ազատությունների դեմ ուղղված հանցագործությունների հասկացությունը և տեսակները:
5. Գույքի հափշտակությունը, տեսակներն ու ձևերը:
6. Խարդախություն, հասկացությունը կազմը:
7. Տնտեսական գործունեության ոլորտում հանցագործությունների հասկացությունը և ընդհանուր բնութագիրը:
8. Ապօրինի ճանապարհով ստացած դրամական միջոցների և գույքի օրինականացնելը՝ հասկացությունը, կազմը:
9. Հասարակական բարոյականության դեմ ուղղված հանցագործությունները: Հասկացությունը, տեսակները:
10. Պետական և հասարակական գործչի կյանքի դեմ ուղղված ոստնձգությունը:
11. Պետական դավաճանություն, լրտեսություն: Հասկացությունը և կազմերը:
12. Գենոցիդը և էկոցիդը: Հասկացությունը, կազմերը:

Քրեաբանություն (Կրիմինոլոգիա)

1. Խորհրդային Ռուսաստանի և Ռուսաստանի քրեաբանության հասկացությունը:
2. Խորհրդային, Ռուսաստանի և Հայաստանի քրեաբանության զարգացումը:
3. Սոցիոլոգիկան մեթոդները քրեաբանությունում:
4. Լատենտային հանցավորությունը, մակարդակը, կառուցվածքը և բացահայտման մեթոդները:
5. Հանցավորության առանձնահատկությունները Հայաստանում:
6. Հանցագործի անհատականության սոցիալ-դեմոգրաֆիկական բնութագիրը:
7. Կանանց հանցավորության առանձնահատկությունները:
8. Տնտեսական ճգնաժամը որպես հանցավորության պայման:
9. Օրենսդրության բացթողումները, քրեաբանականացումը:
10. Հանցագործությունների դատական պրոֆիլակտիկան:

Քրեակատարողական իրավունք

1. Քրեակատարողական իրավունքի նորմերի հասկացությունը, տեսակներն ու կառուցվածքը:
2. Քրեակատարողական իրավունքի հասկացությունը, առարկան և սկզբունքները:
3. Պատիժը կրող անձանց իրավական վիճակի հասկացությունը և բովանդակությունը:
4. Պատիժը իրականացնող հիմնարկների համակարգը և մարմինները:
5. Դատախազական հսկողությունը պատիժը իրականացնող հիմնարկների ադմինիստրացիայի կողմից օրենքների ապահովման նկատմամբ:

6. Ազատության սահմանափակման տեսակի կրման կարգը և պայմանները:

Քրեական դատավարության իրավունք

1. Քրեական դատավարության էությունը և հիմնական հասկացությունը:
2. Քրեական դատավարության իրավունքի աղբյուրները:
3. Քրեական դատավարության սկզբունքները:
4. Քրեական դատավարության սկզբունքները:
5. Քաղաքացիական հայցը քրեական դատավարությունում:
6. Ապացույցները քրեական դատավարությունում;
7. Ապացույցների տեսակները;
8. Դատավարական հարկադրանքի միջոցները:
9. Մինչդատական փուլերը դատավարությունում;
10. Քրեական գործի հարուցում:

Կրիմինալիստիկա (Քրեագիտություն)

1. Քրեական գործերի նախաքննությունում դատական փորձաքննությունների հասկացությունը և դերը: դատական փորձաքննությունների տեսակները:
2. Փորձագետի եզրակացությունը և դրա գնահատումը դատաքննչական մարմինների կողմից:
3. Կրիմտեխնիկական և դրա օգտագործման հիմնական ձևերը:
4. Քրեագիտական փորձաքննությունների հասկացությունը և տեսակները:
5. Համալիր, լրացուցիչ և կրկնական փորձաքննության հասկացությունը
6. Քննչական տակտիկայի հասկացությունը, առարկան, և խնդիրները: Քրեաբանության համակարգում քննչական տակտիկայի տեղը:
7. Քննչական վարկածի հասկացությունը որպես նախաքննության պլանավորման էլեմենտ;
8. Քննչական տեղազննության հասկացությունը և դրա տեսակները:
9. Ճանաչման ներկայացնելու խնդիրները և տեսակները;
10. Ճանաչմանը մասնակցող անձինք: Ճանաչման ներկայացնելու նախապատրաստման փուլը:

Գրականության ցանկ

Հիմնական գրականություն

1. Конвенция о правах ребенка. Принята резолюцией 44/25 Генеральной Ассамблеи от 20 ноября 1989 года.
2. Уголовно-процессуальный кодекс Российской Федерации от 18.12.2001 № 174-ФЗ (ред. от 31.12.2017).
3. Уголовно-исполнительный кодекс Российской Федерации от 08.01.1997 № 1-ФЗ (ред. от 20.12.2017).

4. Кодекс Российской Федерации об административных правонарушениях от 30.12.2001 № 195-ФЗ (ред. от 31.12.2017)
5. Федеральный закон от 12.08.1995 № 144-ФЗ (ред. от 06.07.2016) «Об оперативно-розыскной деятельности».
6. Հայաստանի Հանրապետության Դատական Օրենսգիրք /Սահմանադրական օրենք/ Ընդունված է 07.02.2018թ.
7. ՀՀ Օրենք «Պրոքուրորայի մասին» Ընդունված է 2016 թվականի մայիսի 17-ին
8. Сборник Постановлений Пленумов Верховных Судов СССР, РСФСР и РФ по уголовным делам. - М.: «Проспект», А.И.Парог, А.Бимбинов, 2016 – 688 с.
9. Цагикян С.Ш. Противодействие коррупции в Армении. 0 СПб.: «Антарес», 2006. – 296 с.
10. Аверьянова Т.В. Криминалистика: учебник – 4-е изд., перераб. и доп. – М.: Норма: ИНФРА-М, 2016. – 928 с.
11. Безлепкин Б.Т. Уголовный процесс России: 2-е изд., перераб. и доп. - М.: 2004. — 480 с.
12. Марковичева Е.В. Ювенальное уголовное судопроизводство. Модели, функции, принципы: монография. - М.: Юнити-Дана, 2010. - 271 с.
13. Оперативно-розыскная деятельность: учебник / под общей ред. К.К. Горяинова, В.С. Овчинского, А.Ю. Шумилова. – М.: ИНФРА М, 2002. – 794 с.
14. Пиголкин И.Ю. Судебная медицина: Учебник 3-е издание. – Москва: Изд-во «ГЭОТАР-Медиа», 2012. – 496 с.
15. Ա. Ղամբարյան, Տ. Պողոսյան, Դատական քննության արագացված կարգը ՀՀ քրեական դատավարությունում, Մենագրություն.։ «Ֆենոմեն» հրատ, 2008, 108 էջ:
16. Ա. Հովսեփյան, Վ. Շահինյան, Ա. Ղամբարյան Մինչդատական վարույթի հիմնախնդիրները Հայաստանի Հանրապետության քրեական դատավարությունում, Գիտագործնական ձեռնարկ, Եր.: «ԵՊՀ», հրատ., 2009, 286 էջ:
17. Ա. Ղամբարյան, Քրեական դատավարության պարզեցման հիմնախնդիրները, Գիտագործնական ձեռնարկ, Եր.: Վարդ Հրատ, 2011, 276 էջ:
18. Ա. Ղամբարյան, Կ. Բիշարյան, ՀՀ քրեական դատավարության նոր օրենսգրքի հայեցակարգային առանձին դրույթներին քրեական դատավարության օրենսգրքի նախագծի ընդհանուր մասի տեսագործնական վերլուծություն, Գիտագործնական ձեռնարկ, Եր.: Վարդ Հրատ, 2012, 220 էջ:
19. Ա. Հովսեփյան, Ա. Թամազյան, Ա. Ղամբարյան, Վ. Շահնազարյան, Քրեական վարույթի հանրային մասնակիցների փոխհարաբերությունները, Քրեական վարույթի հանրային մասնակիցների փոխհարաբերությունները, Ուսումնական ձեռնարկ, Եր.: Ստդիկհրատ, 2015, 140 էջ:
20. Ա. Ղամբարյան, Դատական ակտերի բողոքարկումը ժամանակակից քրեական դատավարությունում, Մենագրություն, Երևան, Հրատ. «Լուսարաց», 2017, 113 էջ:
21. А.Гамбарян, Судебное депонирование показаний в современном уголовном процессе. Монография Науч. ред. д.ю.н., проф. С. С. Аветисян.М.: Изд. Юрлитинформ. 2016, 160 С.

Дополнительная литература

1. Пудовочкин Ю.Е. Уголовно-правовые и криминологические проблемы предупреждения преступлений против несовершеннолетних: дисс. д.ю.н. – Москва, 2005.
2. Самищенко С.С. Судебная медицина: Учебник для юридических вузов.
3. Судебная медицина: учебник для вузов / под общей ред. В.В. Томилина. – М.: ИНФРА М-НОРМА, 1997. – 376 с.
4. Цагикян С.Ш. Основы противодействия коррупции: учебно-методический комплекс. – Ер.: Изд-во РАУ, 2009. – 63 с.
5. Комментарий к Уголовному кодексу Российской Федерации (постатейный) (7-е издание, переработанное и дополненное) (под ред. Г.А. Есакова) («Проспект», 2017).

**Մագիստրատուրայի ընդունելության քննության
«Իրավունքի տեսություն» առարկայի հարգաշար
(նախատեսված առանց բազային իրավաբանական կրթության անջանց համար)**

1. Մարդու հիմնական իրավունքների հասկացությունը
2. Մարդու հիմնական իրավունքների դասակարգումը
3. Մարդու ազատությունների և իրավունքների սահմանափակումները
4. Լեգիտատական (պոզիտիվիստական) իրավաբանականությունը
5. Իրավաբանական իրավաբանականությունը
6. Սոցիոլոգիական իրավաբանականությունը
7. Իրավունքի հասկացությունը և հատկանիշները: Ինտեգրատիվ իրավաբանականություն
8. Իրավունքի սկզբունքները, հասկացությունը, նշանակությունը և տեսակները
9. Իրավունքի սկզբունքները և իրավական արքիտմաները
10. Իրավունքի աղբյուրի հասկացությունը և տեսակները
11. Նորմատիվ իրավական ակտ
12. Նորմատիվ պայմանագիր
13. Դատական նախադեպ
14. Իրավական սովորույթ
15. Իրավունքի և բարոյականության հարաբերակցությունը
16. Իրավունքի և այլ սոցիալական կարգավորիչների հարաբերակցությունը
17. Իրավագիտակցությունը և իրավական մշակույթը
18. Իրավական նորմի հասկացությունը և հատկանիշները
19. Իրավական նորմի կառուցվածքը
20. Իրավական նորմի տեսակները
21. Իրավունքի համակարգի հասկացությունը եւ տարրերը
22. Հանրային եւ մասնավոր իրավունք
23. Իրավահարաբերության հասկացությունը և հատկանիշները
24. Իրավահարաբերության տեսակները
25. Իրավահարաբերության սուբյեկտ: Իրավասուբյեկտություն
26. Իրավահարաբերության օբյեկտ
27. Իրավահարաբերության բովանդակությունը
28. Իրավաբանական փաստի հասկացությունը և տեսակները
29. Իրավական կանխավարկածներ (պրեզումպցիաներ) և հնարանքներ (ֆիկցիաներ)
30. Իրավաբանական վարույթի հասկացությունը եւ հատկանիշները
31. Իրավաբանական վարույթի տեսակները
32. Իրավաբանական վարույթի փուլերը
33. Իրավական կարգավորման հասկացությունը, տեսակները եւ փուլերը

34. Իրավական կարգավորումը որպես իրավական ներգործության հիմնական ձև
35. Իրավական կարգավորման առարկայի հասկացությունը եւ կառուցվածքը
36. Իրավական կարգավորման մեթոդները եւ եղանակները
37. Իրավաստեղծ գործունեության հասկացությունը և սկզբունքները
38. Իրավաստեղծ գործունեության տեսակները
39. Իրավաստեղծ գործունեության փուլերը
40. Իրավունքի իրացման հասկացությունը և ձևերը
41. Իրավակիրառման հասկացությունը, հատկանիշները
42. Իրավակիրառման տեսակները
43. Իրավակիրառման փուլերը և իրավակիրառ ակտերը
44. Իրավակիրառ հայեցողության հասկացությունը , նշանակությունը և տեսակները
45. Իրավական (օրենսդրական) բացերը: Իրավական նորմերի կիրառումն անալոգիայով
46. Իրավունքի մեկնաբանման հասկացությունը, նպատակները և գործառույթները
47. Իրավունքի մեկնաբանման տեսակները
48. Իրավունքի մեկնաբանման միջոցները (եղանակները)
49. Իրավական կոլիզիայի հասկացությունը, պատճառները և լուծման կառուցակարգերը
50. Տարբեր իրավաբանական ուժ ունեցող նորմատիվ իրավական ակտերի կոլիզիաները եւ դրանց լուծումը
51. Հավասար իրավաբանական ուժ ունեցող նորմատիվ իրավական ակտերի կոլիզիաները եւ դրանց լուծումը
52. Իրավունքի տարբեր աղբյուրներում ամրագրված իրավական նորմերի կոլիզիաները եւ դրանց լուծումը
53. Իրավական վարքագծի հասկացությունը եւ տեսակները
54. Իրավաչափ վարքագծի հասկացությունը եւ տեսակները
55. Իրավախախտման հասկացությունը, կազմը եւ տեսակները
56. Իրավունքի չարաշահում եւ օբյեկտիվորեն հակաիրավական վարքագիծ
57. Իրավաբանական պատասխանատվության հասկացությունը, հատկանիշները եւ նպատակները
58. Իրավաբանական պատասխանատվության սկզբունքները
59. Իրավաբանական պատասխանատվության տեսակները
60. Իրավական համակարգերի դասակարգումը

Գրականության ցանկ

Հիմնական գրականության ցանկ

1. Теория государства и права/ Учебное пособие/ Коллектив авторов под редакцией А.Гамбаряна и М.Мурадяна Ер. Изд. “Лусабац”, 2016
2. Марченко М.Н. Теория государства и права. Учебник. 2-е издание, переработанное и дополненное. М. Издательство: Проспект, 2012 г.
3. Теория государства и права. Учебник. Коллектив авторов, отв. ред. А.В. Малько. 4-е изд., М.: КНОРУС, 2012
4. Теория государства и права. Морозова Л.А Учебник. 4-е изд., перераб. и доп. М., 2010

Լրացուցիչ գրականության ցանկ

1. Гамбарян А.С., Авоян К. Отказ от субъективного права и условия его закономерности.// Законность. N 91.2016, с. 23-33.(на армянском языке)
2. Гамбарян А. С., Даллакян Л. Г. Применение правовой доктрины в судебной практике: перспективы правового регулирования. Актуальные проблемы совершенствования законодательства и правоприменения: материалы V международной научно-практической конференции. г. Уфа, 2016, с. 22-25
4. Гамбарян А. С. Даллакян Л. Г. Нормативный договор в системе источников права.//Судебная власть, N 7/120, 2009, с. 21-26
5. Толкование норм права: учебно-практ. пособие / А.В. Смирнов, А.Г. Манукян. – М.: Проспект, 2008.
Общая теория государства и права. Академический курс в трех томах. Ответственный редактор М.Н. Марченко.М., 2007
6. Теория государства и права. Под ред. Пиголкина А.С. М., 2006.
7. Байтин М.И. Сущность права М., изд. "Право и государство", 2005
8. Теория государства и права. Черданцев А.Ф., Учебник М.: Юрайт-М, 2002.
9. Проблемы общей теории права и государства. Учебник под общей редакцией академика В.С. Нерсисянца.М.,2002
12. Марченко М.Н. Правовые системы современного мира. Учебник-пособие. М.,2008

Նորմատիվ- իրավական ակտեր

1. Всеобщая декларация прав человека. (принята 10.12.1948 Генеральной Ассамблеей ООН)
2. Конвенция о защите прав человека и основных свобод.(заключена в г. Риме 04.11.1950) (с изм. и доп. от 11.05.1994)
3. Международный пакт о гражданских и политических правах. (принят резолюцией 2200 А (XXI) Генеральной Ассамблеи от 16 декабря 1966 года)
4. Международный пакт об экономических, социальных и культурных правах. Принят резолюцией 2200 А (XXI) Генеральной Ассамблеи от 16 декабря 1966 года
5. Конституция Российской Федерации. (принята 12 декабря 1993 года).
6. Конституция Республики Армения (от 6 декабря 2015 года)
7. Закон Республики Армения «О правовых актах» (принят 03.04.2002)
8. Судебный Кодекс Республики Армения(принят 21.02.2007).

Քրեական և քրեադատավարական
իրավունքի ամբիոնի վարիչ
Ի.գ.դ., պրոֆեսոր

Ս.Շ.Ծաղիկյան